PAAMK - Fatura Menşe Beyanları Hakkında Yazı

T.C. - Ticaret Bakanlığı - 22.11.2023 Tarihli 91214543 Sayılı Yazı - PAAMK - Fatura Menşe Beyanları Hakkında Yazı

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı: E-16934678-180.08 **Konu:** PAAMK - Fatura/Menşe Beyanları

22.11.2023 / 91214543 DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: a) 17.02.2021 tarihli ve E-16934678-742.02-00061583742 sayılı yazımız. b) Dilovası Gümrük Müdürlüğünü muhatap 12.11.2021 tarihli ve 69092057 sayılı yazımız. c) 15.11.2023 tarihli ve E-49970238-180.99-00090982822 sayılı yazı. (İstanbul GDTBM)

Genel Müdürlüğümüze intikal eden çeşitli başvurulardan, Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi, Batı Balkan Menşe Kümülasyon Sistemi ve Bölgesel Konvansiyon (hepsi bundan sonra "PAAMK" olarak anılacaktır.) kapsamında kullanılan fatura/menşe beyanlarının (aynı zamanda EUR.MED fatura/menşe beyanlarının) kontrol edilmesine ilişkin olarak gümrük idarelerimizde farklı uygulamaların bulunduğu anlaşılmakta olup, tereddüt yaşandığı görülen hususlarda Genel Müdürlüğümüz değerlendirmelerine aşağıda yer verilmektedir:

1. Beyanın orijinal olmayan fatura üzerinde yapılması:

- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 2016/12 sayılı Genelgesinin "İthalatta (serbest dolaşıma giriş, geçici ithalat, dâhilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde) gümrük idaresine ibraz edilecek yurtdışında düzenlenmiş faturalarda, Yönetmeliğin 115 inci maddesinde yer alan bilgilerin bulunması yeterli olup imza, kaşe gibi ulusal mevzuatımızın gerektirdiği unsurlar aranmamaktadır; bu nedenle söz konusu faturalarda, asıl/örnek ayrımı bulunmamakta olup, üretildiği araçtan (yazıcı, belgegeçer vb.) bağımsız olarak üzerinde gerekli unsurları bulunduran okunaklı faturaların kabul edilmesi gerekmektedir" Hükmü çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

2. Fatura/menşe beyanlarında ıslak imza aranması:

- PAAMK kapsamındaki fatura/menşe beyanları, ülkemizin de taraf olduğu Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'un Lahika-I'inin 21 inci ve 22 nci maddeleri uyarınca düzenlenmektedir. Söz konusu hükümler, Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) ile ulusal mevzuatımıza aktarılmıştır. Anılan Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrası ile beşinci ilâ yedinci fıkralarında; "(1) Menşe beyanı veya EUR-MED menşe beyanı 39 uncu madde çerçevesinde bir onaylanmış ihracatçı tarafından veya toplam kıymeti 6000 Euro'yu geçmeyen menşeli ürünler ihtiva eden bir veya daha fazla kaptan müteşekkil bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından hazırlanabilir. (5) Menşe beyanı veya EUR-MED menşe beyanında bulunan ihracatçı, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu kanıtlayan ilgili tüm belgeleri, ihracatçı ülkenin gümrük idarelerinin talebi üzerine herhangi bir anda ibraz etmeye hazırlıklı olur. (6) Menşe beyanı veya EUR-MED menşe beyanı ihracatçı tarafından, Ek IV(a) ve Ek IV(b)'de metni yer alan, Anlaşmada aynı ekte belirtilen dillerden birinde ve ihracatçı ülkenin ulusal mevzuatıyla uyumlu olan beyanın, fatura, çeki listesi veya herhangi bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, ıstampa ile damgalanması veya basılması suretiyle hazırlanır. Beyan el yazısı ile de yapılabilir; bu takdirde, mürekkeple ve matbaa harfleriyle yazılır. (7) Menşe beyanı veya EUR-MED menşe beyanı, ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını ihtiva eder. Ancak 39 uncu madde çerçevesinde onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış herhangi bir menşe beyanı veya EUR-MED menşe beyanını kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğu üzerine aldığına dair yazılı bir taahhütnameyi ihracatçı ülkenin gümrük idarelerine vermiş olması koşuluyla, böyle bir beyanı imzalama şartı aranmaz." denilmektedir.

- Madde hükmünde yer alan "taahhütname" ihracatçı tarafından ihracatçı ülke gümrük idaresine verilen, söz konusu ihracatçıya "onaylanmış ihracatçı" yetkisi verilmesiyle ilgili bir iç prosedürden ibarettir. Ülkemizdeki uygulamaya benzer bir şekilde, diğer taraf ülkelerde de onaylanmış ihracatçı yetki numarasını haiz kişiler beyana ilişkin doğabilecek tüm sorumluluğu üstlendiklerinden onaylanmış ihracatçılarca düzenlenen fatura/menşe beyanlarında ıslak imza şartının aranmaması gerekmektedir. Keza, Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasında; "Fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı gümrük idaresince vize işlemine tabi olmadığından gerek şekil şartları gerekse içerdiği bilgi bakımından

söz konusu belgelerin usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği hususlarından doğrudan doğruya eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme iznine sahip ilgili kişiler sorumludur." denilmiştir. - Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer aldığı şekilde, 6.000 Avro'yu aşmayan sevkiyatlar için onaylanmış ihracatçı yetkisi bulunmayan ihracatçılar tarafından düzenlenen fatura beyanlarında ıslak imza aranması gerekmektedir.

3. İhracatçı ülkeden "taahhütname"nin istenmesi ve sonradan kontrol:

- İlgi (b) yazımızda da belirtildiği üzere, söz konusu taahhütnamenin ihracatçı ülkeden istenmesi uygun görülmemektedir. Onaylanmış ihracatçılarca düzenlenen menşe/fatura beyanlarının her seferinde sonradan kontrole gönderilmemesi gerektiği ise izahtan varestedir. - İlgi (a) yazımızda iletilen model yetki numaraları aracılığıyla ithalat esnasında kontrol gerçekleştirilebilecek olup, PAAMK kapsamında fatura/menşe beyanlarının sonradan kontrolü hususunda henüz diğer menşe ve dolaşım belgelerinden farklı bir mevzuat veya sistem bulunmamaktadır.

4. Fatura/menşe beyanı metni:

- PAAMK kapsamında kullanılan menşe/fatura beyanı metni, 2.9.2013 tarihli ve 2013/5414 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yer alan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'un Lahika-I'inin Ek-IVa ve Ek-IVb'sinde gösterildiği şekilde düzenlenmelidir. - Biçimsel açıdan mevzuata uygun olmayan menşe/fatura beyanları, Yönetmeliğin "Farklılıklar ve şekli hatalar" başlıklı 36 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, teknik nedenle reddedilir. Bu türden belgelerin ayrıca sonradan kontrol talebine konu edilmesine gerek bulunmaz. - Teknik nedenle reddedilen belgelere ilişkin Yönetmeliğin 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "... eşyaya ilgili Anlaşma kapsamında tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler tahsil edilir. Bu durumda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz." hususu uyarınca işlem yapılır.

Bilgileri ile gereğini önemle rica ederim.
Atilla BASTIRMACI

Bakan a.

Genel Müdür Yardımcısı
Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.